

Biologilärarnas förening

2019-05-22

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2018

Riksföreningens styrelse

Styrelsens sammansättning under 2018

Ordförande: Minna Panas
Vice ordförande: Ulrika Wedding
Sekreterare: Britta Pilkvist
Kassör: Anders Niklasson

Övriga ledamöter:

Britt-Marie Lidesten, Susanne Fabricius, Lena Lundquist och Birgitta Sang

Ersättare:

Monica Svensson, Helene Hultqvist och Christina Broman

Styrelsemöten under året: 5 maj, 26 maj, 20 oktober, 10 november

AU-möten: 13 januari telefon, 28 januari, 13 februari, 25 mars, 5 maj AU telefonmöte, 30-31 juli

Extra AU-möten: 27-29 januari, 2-3 augusti

BF tackar Tina Vallbo för hjälpen med att ordna telefonmöten.

Ekonomi

Föreningens ekonomiska ställning framgår av kassarapporten. Vår ekonomi baseras på medlemsavgifter och bidrag från Skolverket. Linnédagarna finansieras med medel från Sven och Lily Lawskis fond. Medlemsantalet är grunden för bidraget för ämneslärarorganisationer. Antalet yrkesverksamma medlemmar behöver utgöra minst 60% av det totala medlemsantalet. Vi ligger på strax över 60 %.

Medlemsantal

Medlemsantalet 31 december 2017: 350 medlemmar varav 235 yrkesverksamma lärare. 125 av medlemmarna var pensionärer eller studerande.

Medlemsavgift

Medlemsavgiften var för 2018 130 kr för aktiva lärare, för två pensionärer i samma familj 190 kr och för studerande och pensionärer 60 kr. Vår kassör Anders Niklasson ordnade ett påminnelse-vykort om medlemsavgiften via posten. Framsidan pryddes av en skålsvamp fotograferad av Monica Svensson. Påminnelsen täckte kostnaden för utskicket och bättrade på statistiken.

Årsmötet 2018

Detaljerad beskrivning av årsmötet på Åland finns att läsa i Biologen nr 3 2018.

Föreningen har samarbetet med följande organisationer och föreningar:

Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik
Kemilärarnas resurscentrum
Kemisamfundet
Fysikersamfundet
Biologilärarnas nätverk i Jönköping
Gothenburg Global Biodiversity Centre i Göteborg, GGBC

Gothenburg Global Biodiversity Centre i Göteborg, GGBC

Minna Panas är representant för Biologilärarnas förening i GGBC:s Advisory Board.

IBO. BF:s arbete med IBO 2018

Det nationella uttagningsprovet, NBO 2018

Under hösten 2017 arbetade Renée Edström, Mats Carlberg, Christina Vallbo, Maria Hals, Ulf Larsson och Lena Lundquist med att göra frågor till det nationella uttagningsprovet där vi delvis använde förra årets internationella prov som förlaga.

Sedan träffades Renée, Mats, Christina, Ulf och Lena den 14-15 januari på Hvitfeldtska gymnasiet i Göteborg för att utifrån dessa frågor sammanställa både uttagningsprov 1 och 2. Under dessa två intensiva arbetsdagar sammanställdes två utkast till uttagningsprov som bestod endast av frågor av flervalsskaraktär eller rätt-fel-påstående samt några räkneuppgifter.

Dessa utkast sammanställdes sedan av Lena och de korrektutlästes och faktagranskades sedan av oss alla och även av Lena Clapham i Uppsala. Revidering och faktagranskning diskuterades dels via mail men framför allt via telefon. Efter denna granskning och efterföljande revidering sammanställdes sedan prov 1 som skickades ut till de skolor som anmält intresse att utföra provet. Proven rättades sedan av lärarna på skolorna efter utsänt facit.

Anmälningar sköttes via vår hemsida med Renée som ansvarig samt även för utskicken till skolorna. Det var 52 skolor som anmälde att de ville genomföra det första provet men sedan fick vi in resultat för 322 elever från 37 skolor. Det är alltså möjligt att fler elever har skrivit provet eftersom det har skickats ut till fler skolor än vi fått resultat ifrån. Detta är glädjande nog 8 skolor fler än förra året som genomför provet. Renée tog även emot resultaten och sammanställde dem och skickade ut till skolorna.

På motsvarande sätt reviderades prov 2 och skickades ut till dem som rapporterade att de har haft elever med mer än 50 % på det första provet. Återigen tog Renée hand om resultaten och sammanställde den slutgiltiga resultatlistan. Det var 93 elever som skrev det andra uttagningsprovet.

Utifrån dessa resultat plockades de 4 bästa eleverna ut för att representera Sverige vid IBO 2018.

Träningsläger 2018

Träningslägret genomfördes vid Uppsala universitet 9 - 11 juni. Efter kontakt med prefekt Henning Blom fick vi lov att utnyttja lokalerna fredag-måndag och det fungerade mycket bra.

Lena Lundquist och Mats Carlberg var på EBC fredagen den 8 juni för att tillsammans med laboratorieassistenten förbereda de laborationer vi tänkt genomföra. Eleverna anlände på lördagen och bodde under vistelsen på Akademihotellet. De övriga ledarna var Ulf Larsson, Britta Pilkvist och Christina Vallbo. Mats och Lena bodde hemma hos Lena Clapham och Christina, Britta och Ulf bodde på Akademihotellet..

På träningslägret var vi fem ledare ansvariga för olika moment, vi genomförde dels teorielektioner, framförallt om genteknik och växtfysiologi. Eleverna fick också genomföra några laborationer t.ex. i enzymkinetik, dissektioner och mikroskopering.

Del av maten under träningslägret lagade vi själva för att hålla nere kostnaden och resten beställdes eller åts på närliggande restaurang.

IBO Iran 2018

Lena Lundquist ansvarade för att söka pengar från Skolverket för att kunna delta i den internationella tävlingen och även för att genomföra den nationella tävlingen. Lena ansvarade också för anmälan till den internationella tävlingen och de praktiska detaljerna för resan.

Årets tävling genomfördes i Teheran, Iran. Laget som representerade Sverige bestod av en elev från Göteborg, en från Uppsala, en från Linköping samt en från Lund. Vi reste från olika platser i Sverige för att sedan gemensamt resa från Arlanda till Teheran. Där möttes vi funktionärer från IBO och blev transporterade med buss till de hotell där vi skulle bo.

Det var 269 elever från 71 länder som deltog i tävlingen. Inför och under tävlingen arbetar vi tre ledare som jurymedlemmar och diskuterar frågorna och översätter även provet till svenska. Vi översätter nyckelord och andra svåra ord och inte hela provet eftersom vi anser att våra elever är så duktiga i engelska att ytterligare översättning inte behövs. Detta har vi diskuterat med eleverna i förväg så vi är överens om detta. Det blir mycket långa arbetsdagar för att göra klart detta, arbete långt in på nätterna.

Tävlingen som bestod av två teoretiska prov och fyra laborationer genomfördes på ett mycket bra sätt. Två av eleverna tog var sin bronsmedalj och en fick ett hedersomnämmande. Man kan läsa mera om deltagandet i tävlingen i Biologen nr 3 2018. Den internationella biologiolympiaden 2019 genomförs i Szeged, Ungern.

EUSO. BF:s arbete med EUSO 2018

Biologilärarnas förening är en av medarrangörer för EUSO-tävlingen, European Union Science Olympiad. Representanter för BF deltar i alla steg av förberedelser, planering och genomförande av tävlingen. Genomförandet sker över ett läsår.

Sverigefinalen 27-29 januari 2018

24 finalister tävlade i Vetenskapens hus. Varje elev bedöms individuellt där samarbetsförmåga och kommunikation såväl som förmåga att genomföra, tolka och dra slutsatser för laborationer ingår. Bioresurs ansvarar för den biologiska delen. 2018 var temat ost och mjölk. 6 finalister går vidare till den europeiska finalen. Ulrika Wedding, Minna Panas och Birgitta Sang deltog som funktionärer vid tävlingsdagarna. Under den sociala dagen på lördag fick deltagarna besöka Naturhistoriska riksmuseet och nobelmuseet.

EUSO-finalen, 7-14 maj 2018 Ljubljana, Slovenien

2018 års europeiska mycket välorganiserade final arrangerades i Ljubljana. Alla uppgifter var mycket välplanerade och komplexa. Våra lag gjorde en mycket bra arbetsinsats och fick två bronsmedalj för team A och team B. 48 lag från hela EU deltog.

AU-möte för utarbetande av uttagningsfrågor till EUSO, 30-31 juli 2018

Brittmarie Lidesten, Ulrika Wedding, Britta Pilkvist och Minna Panas sammanstrålade på Brittmaries sommarställe. Gruppen arbetade gemensamt under två dagar för att skriva biologifrågor till EUSO-uttagningsprovet. Det var ett mycket bra arbetssätt att träffas kring frågeskrivandet på Brittmaries lantställe. Vi var avsnörda från resten av världen och hade full fokusering på frågorna samtidigt som det fanns tillfällen att njuta av naturen och prata om skogsvård och titta på växter i skogen. Vi tackar Britt-Marie för att hon generöst bjöd oss till sitt lantställe.

14 oktober

Föreningen representerades av Ulrika Wedding vid ett EUSO-möte i Stockholm. Under mötet konstruerades uttagningsprovet. Mötet hölls i kemisamfundets lokaler.

Nationellt resurscentrum för biologi- och bioteknik

Bioresurs ger ut tidskriften Bi-lagan med tre nummer per år, anordnar kurser och konferenser samt erbjuder undervisningsmaterial via webbsidan www.bioresurs.uu.se. Vi samarbetar även med Skolverket kring bland annat kursdagar och styrdokument. Under året har Bioresurs gett ut ett specialnummer av Bi-lagan, kallat Fascinerande forskning, som handlar om aktuell forskning inom cell- och molekylärbiologi och vänder sig till lärare som undervisar i biologi men även till gymnasieelever. I magasinet medverkar ett flertal forskare och experter och vi på Bioresurs bidrar med kopplingen till skolans styrdokument och till praktisk undervisning i biologi genom att knyta laborationer och övningar till varje avsnitt. Bioresursdagar har anordnats vid två tillfällen under året, dels en repris på kursdagarna från hösten 2017, dels en större satsning där cirka 60 lärare och medverkande deltog, knuten till magasinet Fascinerande forskning. Lärare som undervisar nyanlända elever i biologi har under året deltagit i två kursdagar anordnade av Bioresurs kring dels miljö-ekologi, dels sex- och samlevnad. Bioresurs medverkar även i organisationen som arbetar med EUSO. Se Bioresurs verksamhetsberättelse på www.bioresurs.uu.se

BF:s programverksamhet

Biologen

Föreningens tidskrift har utkommit med fyra nummer under året. Upplagan har varit 600-800 exemplar med ett totalt sidantal av 96. Planerandet och utgivningen av Biologen har AU och deltagare i styrelsen ansvarat för. Monica Svensson har varit kontaktperson och ansvarig utgivare. Martin Lyhagen har haft ansvaret för layout inför tryckning. På <https://biologilararna.se/biologen> får du tillgång till en del av innehållet i årets Biologen.

Innehållet i Biologen 2018

Nr 1

I nummer 1 kallades till årsmötet på Åland 26 – 27 maj, Föreningens 85-årsjubileum. I skenet av lampan, att se nattfjärilar. Att samla insekter på annat sätt. Biodiversitet i samband med undervisning. Allison Perrigo jämför amerikansk och svensk undervisning under ett utbytesår och Monica Svensson jämför med utbildningen på 1960-talet. EUSO sverigefinalen, Sex och samlevnadsundervisning - Skolinspektionens undersökning och historik, Life Science – en spetsutbildning inom biologi och nytt från bioresurs.

Nr 2

Innehållet var som vanligt varierat och bestod av en utförlig text från Åland av Ralf Carlsson från Ålands lyceum, Peyrons artikel om att inte rädda utrotningshotade arter diskuteras, Evolutionsundervisning med Minna Panas, Susanne Fabricius fruktvandring i Sydspanien och Bella Grewals tankar om Galapagos och Christina Bromans besök på ett arboretum i Zimbabwe. Den komplexa hjärnan och BF:s kontrakt med EBSCO ingick också.

Nr 3

I nummer 3 refererar Lars-Gunnar och Ing-Marie Johansson årsmötet på Åland. En artikel handlar om geoturism som inspiration till biologistudier, en om ERIDOB en fem dagars konferens i Spanien om didaktik och en artikel om evolution från Science in School issue 44 2018. Tips om dissektion av grillad kyckling, IBO i Teheran, EUSO-finalen och det stora hajsläppet i Lysekil presenteras också. I varje nummer kommer dessutom några nya forskningsrön att presenteras.

Nr 4

Biologen nr 4 inleddes med David Attenboroughs besök i Göteborg och att Alexandre Antonelli blir ny forskningschef för Kew Garsens. En artikel handlar om elevers kreativitet, Naturfritids handlar om att väcka nyfikenhet. Vinterfågelräkningen uppmärksammas, Linnédagarna 2018, djur i forskningen och om fåglar kan flyga, vinnarna i tävlingen om den konstigaste arten på jorden presenteras också. Minna Panas avslutar numret med en artikel om Ekodukten vid Kungsbacka och ett par boktips.

Hemsidan

Underhåll av och förändringar på hemsidan sköts av Carlén Communications på uppdrag av styrelsen. Vi tackar av Carlén Communications för ett gott samarbete!

Facebookgruppen

BF har en facebook-grupp. Gruppen som har över 1000 medlemmar administreras av Britta Pilkvist. Även under 2018 har vår Facebooksida varit aktiv. I skrivande stund är vi ca 1600 medlemmar. I Facebookgruppen har det delats lektonstips, förslag på olika kurser, härliga bilder från lyckade lektioner med mera. Dessutom har flera skribenter till artiklar i Biologen i år kommit från just Facebookgruppen.

Linnédagarna

Under några härliga dagar i början av september samlades 49 förväntningsfulla elever till Linnédagarna. Eleverna sammanstrålade i Jönköping för vidare transport till Borghamns Vandrarhem vid Vätterns strand. Borghamns Vandrarhem kunde hjälpa oss med både samlingslokal, logi och god mat.

På söndagen hade eleverna möjlighet att lära känna varandra, vilket är viktigt för att dagarna ska bli lyckade. Under måndagen for vi med buss till Linköpings Universitet för en heldag med föreläsningar och laborationer. Eleverna var mycket nöjda med dagen. De fick lära sig mer om människans hudfärg och hur den kan ha utvecklats, ekologi, etologi, fysiologiförsök med mera. Blandningen av både praktiska och teoretiska inslag blev bra. Vi hade även gett universitetet i uppgift att planera så att momenten inte blev för korta.

På måndagskvällen fick vi besök av Lasse Söderström och Anders Berntsson, lärare och chaufför på Jönköpings kommuns ekobuss. Tillsammans lät de eleverna lära sig mer om insekter och framförallt nattflygande insekter, vilka samlades in med hjälp av lampa och lakan.

Under tisdagen var vi ute en heldag med Jönköpings kommuns ekobuss. Under dagen fick de lära sig mer om Östra Vätterbranterna, inventera och även besöka en gård med bland annat får.

På tisdagskvällen anordnades Biologifestivalen där eleverna i grupper fick gestalta olika biologiska begrepp. Det blev många härliga skratt och god gemenskap. Den sista dagen bar det av till Jönköping där Linnéstipendiaterna, tillsammans med elever som läser biologi 1 på Erik Dahlbergsgymnasiet, en föreläsning om Vättern. Föreläsningen gjordes tillsammans med Länsstyrelsen i Jönköping.

Föreningens representation vid externa sammanhang

Ledningsgruppen för Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik

Biologilärarnas förening representerades i ledningsgruppen för Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik av Minna Panas, ordinarie och Ulrika Wedding, ersättare och den som har deltagit vid mötena.

Göteborg 2019-05-26
För styrelsen

Minna Panas Ordförande

Ulrika Wedding Vice ordförande

Britta Pilkvist Sekreterare